

27 Οκτωβρίου

Εικαστικά / Κέντρο Ιστορίας / Σε συνεργασία με το Σωματείο «Παναγία Σουμελά»

Το Έπος του '40

Έκθεση φωτογραφιών του Λάζαρου Ακκερμανίδη

Εικόνες γεμάτες ζωντάνια και αυθορμητισμό, που πηγάζουν ταυτόχρονα από τους μαχόμενους και τον φωτογράφο, εικόνες σπάνιες που λένε όσα δεν μπορούν τα λόγια και λέξεις να περιγράψουν για την αγωνία αλλά και τον ηρωισμό του υπέρ πατρίδος αγώνα των Ελλήνων στρατιωτών στα βουνά της Πίνδου, το 1940, τραβηγμένες από τον Λάζαρο Ακκερμανίδη, το αρχείο του οποίου βρέθηκε μετά από 46 χρόνια που θεωρείτο κατεστραμμένο. Στον ιστορικό φωτογραφίας Άλκη Ξανθάκη οφείλεται η επισήμανσή του και η αξιοποίηση του.

Το ατμόπλοιο "Χειμάρα" εκτελούσε το δρομολόγιο Θεσσαλονίκης - Πειραιά. Στις 19 Ιανουαρίου 1947, κοντά στο νησάκι Καβαλλιανή στην Νότιο Εύβοια, το πλοίο βυθίστηκε. Ήταν ένα τραγικό δυστύχημα το ναυάγιο του "Χειμάρα" που άφησε πολλά αναπάντητα ερωτήματα.

Ανάμεσα στους 240 που πνίγηκαν σ' αυτό ήταν και ο φωτορεπόρτερ Λάζαρος Ακκερμανίδης. Είχε τότε κυκλοφορήσει η φήμη ότι μαζί με τον Ακκερμανίδη είχε χαθεί και το περίφημο φωτογραφικό του αρχείο από το Αλβανικό μέτωπο και την Αντίσταση. Η ανακάλυψη όμως του χαμένου υλικού του, ύστερα από 46 χρόνια, που αποτελείται από δύο χιλιάδες φωτογραφίες και αρνητικά του, από την περίοδο εκείνη, πιστεύω ότι αποτελεί ένα από τα πιο σημαντικά γεγονότα της ιστορίας της Ελληνικής φωτογραφίας, τα τελευταία χρόνια.

Ο Λάζαρος Ακκερμανίδης γεννήθηκε το 1903 στα Σούρμενα του Πόντου. Αργότερα η οικογένειά του κατέφυγε στην νότια Ρωσία, στο Σότση, για να αποφύγει τους διωγμούς των Τούρκων. Εκεί τελείωσε το γυμνάσιο και διδάχθηκε την φωτογραφία.

Αν και μεγαλωμένος μακριά από την Ελλάδα ο Ακκερμανίδης υπήρξε ένας φλογερός πατριώτης. Έτσι το 1932, αποφασίζει να έρθει στην Πατρίδα, όπου και αρχίζει να εργάζεται σαν επαγγελματίας φωτογράφος. Λίγα είναι γνωστά για την σταδιοδρομία του τα πρώτα αυτά χρόνια. Άνθρωπος σεμνός, δεν ενδιαφερόταν για την δημοσιότητα και την προβολή του, και αυτό δυσχεραίνει την ιστορική έρευνα. Είναι γνωστό όμως ότι για ένα μεγάλο διάστημα εργαζόταν κοντά στους αδελφούς Μεγαλοκονόμου. Η κήρυξη του Ελληνοϊταλικού πολέμου βρίσκει τον Ακκερμανίδη στην Κατερίνη, όπου ζούσε ο αδελφός του. Το Γενικό Επιτελείο Στρατού ζητούσε

επαγγελματίες φωτορεπόρτερ για να φωτογραφήσουν στο μέτωπο. Μόλις το έμαθε έτρεξε να καταταγεί.

Στο μέτωπο ο ενθουσιασμός και η ορμητικότητά του είναι παροιμιώδης. Αδιαφορεί για τον κίνδυνο και βρίσκεται μόνιμα στην πρώτη γραμμή. Αυτό αποτελεί και το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό των φωτογραφιών του, σε σχέση με άλλους πολεμικούς φωτορεπόρτερ.

Το μεγαλύτερο μέρος των φωτογραφιών του από το μέτωπο, το διοχέτευσε στην εφημερίδα "ΝΙΚΗ", η οποία και εξέδωσε, το 1941, ένα ειδικό αναμνηστικό φωτογραφικό λεύκωμα του πολέμου του '40, με αποκλειστικές φωτογραφίες του. Ένα μοναδικό αντίτυπο διασώθηκε μαζί με το άλλο φωτογραφικό υλικό του.

Λίγο μετά την απελευθέρωση, το 1945, του παραχωρήθηκε το Ζάππειο όπου έκανε μια μεγάλη ατομική έκθεση από το Αλβανικό έπος του '40. Τα τρία τελευταία χρόνια πριν από το θάνατό του, ο Ακκερμανίδης θα τα περάσει στη Μακεδονία ανάμεσα στην Κατερίνη και στη Θεσσαλονίκη¹ στην τελευταία θα εργαστεί σαν φωτορεπόρτερ στην εφημερίδα το "ΦΩΣ".

Άλκης Ξ. Ξανθάκης, ESHP
Ιστορικός Φωτογραφίας

Φωτογραφίες:

- 1. Ο Λάζαρος Ακκερμανίδης.*
- 2. Επιθετική ενέργεια στρατιωτών μας στα νώτα του εχθρού.*
- 3. Στρατιώτες μας σε ιταλική μοτοσικλέτα, φορώντας καπέλα καραμπινιέρων.*
- 4. Λήψη και μετάδοση ειδήσεων σε πρόχειρο τηλεφωνείο του στρατού μας.*
- 5. Το γράμμα του Λοχία πάνω στο κανόνι του.*
- 6. Άφιξη έφιππου αγγελιοφόρου σε μία προχωρημένη μονάδα κοντά στην Κλεισούρα.*